

Comunicat del president Puigdemont “Cinc anys d'exili”

written by Redacció Unilateral | 1 de novembre de 2022

Avui fa cinc anys arribava a Brussel·les per reunir-me amb els membres del Govern de Catalunya que hi eren des de poca estona abans que jo, i començar una etapa incerta i arriscada en la qual ens proposàvem continuar el camí decidit pel poble i les institucions de Catalunya en millors condicions per fer-ho que no pas des de l'interior, on l'Estat espanyol havia desfermat una repressió política i civil embogida i sense precedents. Entràvem en una fase nova, enormement complexa i perillosa, també a nivell personal, en la qual havíem de saber trobar la manera de mantenir la posició en condicions molt adverses i d'aprofitar les oportunitats que sorgirien o que fóssim capaços de crear. Era una etapa nova, amb un terreny de joc nou i no tan desfavorable com ho era l'Estat espanyol; on s'acabés apel·lant a l'arbitri de tribunals no polititzats i des del qual s'eixamplés el coneixement internacional de la crisi catalana. I així reforçar la posició que mantenia una societat civil mobilitzada i unida per, d'aquesta manera, refer-nos del cop del 155 i proposar una continuació del procés entorn dels mateixos eixos que l'havien fet possible: unitat política, mobilització ciutadana, no-violència, democràcia.

Durant tot aquest lustre he procurat mantenir la meva acció política en el mateix marc. No m'he quedat reclòs, sense sortir de Bèlgica, ni callat, ni inactiu. Poden canviar tàctiques i algunes estratègies determinades, sobretot a causa de les circumstàncies. Però el sentit de l'estratègia general és el mateix, i no hi ha cap motiu per canviar-lo. Més aviat, tot el que ha passat en aquests cinc anys reforça la necessitat de mantenir la posició. Si l'Estat la manté,

nosaltres no tenim cap justificació política per no fer-ho. Potser n'hi ha de personal, però no pas de política.

L'aspecte personal compta, és clar. Confrontar-se a una condemna de presó o a passar una vida a l'exili no és cap broma, i té molts costos personals i familiars, a banda de professionals. L'exili i la presó són les expressions extremes de la repressió, però hi ha altres expressions d'aquesta repressió que també generen un impacte molt fort en les persones i els col·lectius que les pateixen, sovint invisibilitzats i al marge de les grans manifestacions de solidaritat de què hem estat objecte.

Tanmateix, he procurat no perdre mai de vista que la raó de l'exili és política, i que les conseqüències personals que comporta aquesta decisió no havien d'influir en les meves accions i les meves decisions polítiques. En aquest sentit, he intentat ser fidel a un compromís que vaig imposar-me en els moments més dolorosos i difícils: el de no fer del patiment personal i el dolor emocional cap excusa, cap coartada, cap element de discurs polític. He parlat públicament molt poc de la meua vida i de les meves emocions. No m'agrada l'exhibicionisme sentimental al servei de la política, i tampoc no he volgut per passar una opinió invocant la meua condició personal de víctima. El fet que hi ha gent que menysprea, ridiculitza o desinforma de l'exili, sigui a la premsa o sigui a la política, sigui des d'Espanya o sigui des de Catalunya, em sembla molt injust i sé que les motivacions són polítiques, també en aquells "analistes" que fan de la befa i l'escarni personals la seva manera de fer crítica política. Però cap d'aquestes desqualificacions, menyspreus o manipulacions, que a vegades han estat com coltellades, no m'han fet desorientar sobre la raó principal de fer política des de l'exili.

I com que es tracta d'un conflicte polític, les solucions personals no el resoldran. En aquests cinc anys no he buscat cap solució personal ni he demanat a ningú que ho fes en el

meu nom; no he buscat de quina manera passaria menys anys en una presó espanyola, ni he esperat per a mi els beneficis que s'apliquen a d'altres. Sobre aquesta qüestió he estat explícit en públic i en privat, davant de tots els interlocutors que se m'han adreçat per proposar-me "solucions felices". També a gent del PSOE que en diverses vegades m'ha vingut a veure per generar-me expectatives d'un bon tracte, via reforma del codi penal, i un indult. Sempre que, és clar, acceptés comparèixer davant del Suprem. Segur que Pedro Sánchez sap de què parlo.

Per això no entenc quin és el benefici de la reforma del delictes de sedició per a la resolució del conflicte polític entre Espanya i Catalunya, i encara entenc menys que se'm torni a incloure entre els qui en sortirien beneficiats com una fórmula per arreglar-ho. No el busco ni el vull, aquest benefici personal. Tampoc no el penso demanar "de genolls", com va gosar advertir un polític independentista durant les negociacions per resoldre la crisi de Govern (amb actituds com aquestes, per cert, ja es veu que no hi havia moltes ganes de resoldre res). Puc entendre els beneficis que té per a l'Estat espanyol el fet que jo acceptés una resolució basada en la reforma del codi penal, però els beneficis per al procés d'independència no els veig per enlloc.

Em consta que, malgrat la meua petició pública i privada que se'm respecti la meua estratègia i la meua posició, en les converses entre el PSOE i ERC torna a sortir la necessitat de resoldre la meua situació personal. Si no els ho he demanat ni els ho he autoritzat, per quina raó hi insisteixen? Què busquen?

Fa cinc anys que estic a l'exili no pas buscant una solució personal. Ja sé que alguns serien feliços de veure'm declarar voluntàriament al Suprem, i que es desviurien perquè fos indultat al cap de tres anys de la condemna. Per a la meua vida personal això seria un alleujament. Però seria una renúncia política que no estic disposat a acceptar, i soc plenament conscient de què representa això.

Durant cinc anys he aguantat tota mena de campanyes brutes, amenaces molt greus, seguiments, espionatges, assetjaments familiars. En gran part, inspirat per l'esperit del "¡A por ellos!" que va decretar el rei espanyol, i amb la participació de gairebé tots els partits polítics espanyols i la immensa majoria dels seus mitjans. També els catalans. Tot aquest joc brut té per objectiu desmuntar-me personalment com a manera de desmuntar-me políticament. Per raons diverses i contraposades, alguns comparteixen la raó de la mateixa molèstia.

Malgrat tot, a desgrat de tots aquests esforços, he après moltes coses que no sabia, he fet coneixences que m'han impactat, com la d'en Josep Valtònyc, m'he fet més resilient davant les adversitats i tinc moltes més raons per continuar confrontant-me a un Estat que no busca solucionar el conflicte sinó liquidar-nos com a nació.

I si he aguantat aquests cinc anys és per l'ajuda incondicional de moltes persones que, des del primer dia –i per això en paguen les conseqüències– van dedicar-se en cos i ànima a preservar el que havíem estat capaços d'aconseguir. A tots ells, als qui durant cinc anys han preservat la meva seguretat fos on fos, a la gent que generosament m'ha visitat i m'ha traslladat el seu afecte i el seu suport, i naturalment als consellers Puig, Ponsatí i Comín, el meu agraïment i reconeixement.

Continuem; i tant que continuem.

Waterloo, 30 d'octubre de 2022.

Carles Puigdemont i Casamajó.

130è president de la Generalitat de Catalunya